

Sprawozdanie

Komisji górniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw
górnich.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych przedstawia wykonanie uchwał, powziętych 4. Kwietnia zeszłego roku przez sejmową Komisję górniczą, jakkolwiek te uchwały dla braku czasu nie przyszły na porządek dzienny Wysokiego Sejmu. Podnosimy też z uznaniem dla c. k. Rządu i dla starań Wydziału krajowego, że życzeniom naszym w znacznej części stało się zadość.

Wysoki Rząd uchylił rozporządzenie ministeryalne z d. 18. Grudnia 1891. mocą którego c. k. Zakład geograficzno-wojskowy nie miał podejmować się druku map geologicznych naszego kraju, wydawanych staraniem Akademii Umiejętności w Krakowie i zarządził żądane przez Komisję górniczą a następnie przez Wydział krajowy głębsze wiercenie między Kałuszem i Morszynom w celu przekonania się o rozciągłości warstw zawierających sole potasowe; Generalna Dyrekcya c. k. kolei państwowych zarządziła też w roku bieżącym licytację na dostawę węgla dla użytku kolei żelaznych w obrębie każdej Dyrekcji ruchu i zamówiła dla Galicji więcej niż połowę potrzebnej ilości węgla w kopalniach galicyjskich. Oba te zarządzenia wzbudzają w nas otuchę, że i rolnictwo będzie znajdować tyle mu potrzebny materiał nawozowy w stosownie rozwiniętych kopalniach kałuskich, a górnictwo brunatnego węgla we wschodniej części kraju podniesie się, utrwali i odpowie potrzebie okolic bezleśnych, lub tych, w których lasy dla dobra kraju ochronić należy.

Co zaś do wydawnictwa map geologicznych kraju, któremu rozporządzeniem Ministerstwa wyznań i oświecenia z d. 5. Grudnia z. r. przeszkody uchylone zostały, mniema Komisya górnicza, iż ono szybkim krokiem postępować powinno, wszystkie do druku gotowe mapy powinny być w najkrótszym czasie odbite i wraz z objaśniającym je tekstem wydane. Wydział krajowy uznając potrzebę spiesznego załatwienia tej piekającej sprawy, zakomunikował swoje zapatrywanie Akademii Umiejętności i niewątpimy, że ich wykonania dopilnuje.

Rezolucyi naszej ażeby c. k. Rząd wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie krajowych rafinerji i kopalni nafty od podatku zarobkowego i dochodowego na ten sam przeciąg lat, w którym z tego uwolnienia korzysta fabryka Trysteńska, nie uczyniono niestety dotychczas zadość. Wydział krajowy nie otrzymał na tę rezolucyę żadnej odpowiedzi, a skoro do przytoczonych w sprawozdaniu Wydziału krajowego na poparcie tej rezolucyi argumentów o istotnej krzywdzie wyrządzonej galicyjskim dystylatorom nafty, jeśli konkurującej z niemi fabryce udziela c. k. Rząd wyjątkowej ulgi, i nie mniejszej krzywdzie wyrządzonej galicyjskim kopalniom nafty, jeśli udziela się ulg fabryce zaopatrującej się wyłącznie w produkt zagranicznej proveniencji, nie dodawać nie trzeba, uprasza Komisyja o uchwalenie już w roku przeszłym wniesionej rezolucyi.

Ze spraw które stanowią stały zakres działania Wydziału krajowego, za najważniejszą może uważa Komisyja sprawę nauczania górnictwa tak w obu niższych krajowych szkołach górniczych jak w c. k. wyższej szkole politechnicznej we Lwowie.

Słuszną była myśl przestudyowania organizacyi innych szkół górniczych w monarchii zanim Wydział krajowy ułoży statut dla szkół krajowych, również słusznem jest żądanie dla tych szkół subwencyi z funduszków państwowych skoro c. k. Rząd takiej subwencyi innym szkołom prywatnym i krajowym udziela.

Kilka lat ich istnienia w naszym kraju, dały poznać ich wady i zalety, oraz warunki w jakich dla przedsiębiorstw naftowych i dla kopalń wosku ziemnego odpowiednich dozorców przysposabiać będą mogły; ze swej strony Komisyja daje tę wytyczną, że statut tych szkół powinien stworzyć dla każdej kuratoryę w której obok funkcyonaryusza Wydziału krajowego, c. k. urząd górniczy i przedsiębiorcy naftowi reprezentowani być powinni.

Nie wchodząc tak samo jak Wydział krajowy w szczegóły programu nauk c. k. wyższej szkoły politechnicznej we Lwowie, mniema Komisyja, że obowiązkiem c. k. Rządu jest uzupełnić istniejące już wykłady do tej miary, aby świadectwa odbytych tu nauk wystarczały c. k. urzędowi górniczemu w kraju przy przyznawaniu kwalifikacyi do dozoru i kierownictwa kopalń nafty i wosku ziemnego i takie wykłady stale ustanowić, a staraniem Wydziału krajowego powinno być, to rozszerzenie dzisiejszych wykładów u c. k. Rządu uzyskać.

Zarządzenia Wydziału krajowego w sprawie zbierania i publikacyi dat statystycznych o produkcyi nafty krajowej, przywozie i konsumpcyi nafty zagranicznej, powzięte na wniosek krajowej Rady górniczej uważa komisyja za dobry początek czynniejszej w tym dziale akcyi. Zbieranie i zestawienie tych dat niestanowi jednak takiego interesu, ani przynosi tyle korzyści dla poszczególnych przedsiębiorców, aby było słusznem pracy tej od nich bez żadnego wynagrodzenia żądać.

Każda statystyka potrzebną jest dla rozwoju przemysłu w ogóle, dla objaśnienia o potrzebach tego przemysłu władz państwowych i krajowych. Gdyby więc zarządzane obecnie zbieranie dat statystycznych z 20 okręgów na które terytoryum kopalń naftowych zostało podzielone, nieodpowiedziało oczekiwaniu, to Komisyja mniema, że w preliminarzu budżetu krajowego na rok 1894 wydatek 600 — 800 zł. na ten cel wstawić należy.

Niewielki okres czasu dzieli nas zapewne od chwili, w której przy dyskusyi budżetu krajowego na rok 1894. potrzeby przemysłu górniczego, będziemy mieli sposobność omawiać. Komisyja górnicza wnosi odwołując się do wyżej podanych motywów :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o czynnościach górniczych w roku 1892. do wiadomości.
2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby: a) z c. k. Rządem przeprowadził rokowania o wyznaczenie z funduszków państwowych odpowiedniej subwencyi dla niższych szkół

górnictwa w naszym kraju, i Sejmowi krajowemu przedłożył projekt ustalenia obu szkół w Borysławiu i we Wietrznie wraz z projektem statutów, i b) nieustawał w staraniach aby c. k. Rząd wykłady górnicze w c. k. wyższej szkole politechnicznej we Lwowie odpowiednio do potrzeb kraju uzupełnił i ustalił:

3. Sejm wzywa c. k. Rząd ażeby w drodze ustawodawczej wyjednał uwolnienie krajowych rafinerji i kopalń nafty od podatku zarobkowego i dochodowego na ten sam przeciągu czasu, w którym z takiego uwolnienia korzystać będzie rafinerja nafty w Tryeście.

Lwów 12. Maja 1893.

Przewodniczący Komisji:

Gorayski w. r.

Sprawozdawca:

Szczepanowski w. r.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Two faint lines of text, possibly a title or a section header.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several paragraphs of a document.